

Stans kastinga av fullgod mat!

Nok er nok. Matkjedene kaster omkring 50 000 tonn fullgod mat i året. Sløseriet er uetisk og ulønnsomt for samfunnet, og fører til store unødvendige klimagassutslipp. Grønn Ungdom, samlet til landsmøte i Oslo 1.-3. mars 2013, mener det er på tide med tiltak for å stoppe matkastinga, og å kreve at matvarekjedene tar ansvar for egen dumping og overinnkjøp.

I Norge kastes det 50 000 tonn god og næringsrik mat fra norske dagligvarebutikker. Det meste er fullgod kvatitetsmat i originalinnpakningen. Mat som nærmer seg datostemplinga, eller frukt og grønt som har ligget noen dager, dumpes eller brennes fordi kunden ønsker det ferskeste produktet. I biogassproduksjon får man i de fleste tilfeller tilbake under 1% av energien brukt i matproduksjonen tilbake i biogass. Samtidig regner man med at over én tredel av all maten som produseres, blir kastet. Det betyr store klimagassutslipp både i Norge og i land som vi importerer fôr, mat og råvarer til matproduksjon. Mindre kasting betyr mindre produksjonbehov, dermed reduseres klimagassutslippene og belastningen på naturen.

Avgift på matsvinn

Grønn Ungdom mener at butikkene har et ansvar for ikke å ta inn mer mat enn de selger. Grønn Ungdom foreslår å innføre en avgift på all mat butikkene kaster. Avgiften kan håndheves ved at skattemyndighetene får innsyn i hvilke varer som tas inn, og hvilke som registreres som svinn. Det skal koste for kjøpmannen å brenne inne med varer. En «matsvinn-avgift» vil stimulere til mer nøkterne innkjøp.

Matsentral, ikke søppelfylling

Grønn Ungdom mener at det kastes alt for mye mat, og at dette heller kan samles på matsentraler som gir maten videre til frivillige organisasjoner, skoler og andre offentlige etater. I dag fins det effektive matsentraler i 15 Europeiske land, og i 10 engelske byer. Norge har lite matjord tilgjengelig og bør ikke være dårligere. Grønn Ungdom vil ha matsentraler i alle store byer i Norge. Vi foreslår at matsentralene skal drives av kommunene, og ta seg av sortering og trygg konservering av maten. Kjøtt og annet lett bederelig mat kan ikke selges nær siste forbruksdag, og bør dypfryses i butikk før siste forbruksdag nås.

Matsentralene skal samle inn fra både butikker, grossistlagre, produsenter og næringsmiddel, og videresende overskuddet til ideelle organisasjoner og storkjøkken. Et eksempel er å ta disse ressursene til nytte i skolekjøkkenet. Å la den oppvoksende generasjonen se, bruke og lære om mat på denne måten kan være en av holdningsendringene som trengs. Elever vil lære seg å lage variert mat ut fra de råvarene de har tilgjengelig. Elevene kan lage mat som skolen kan servere i lunsjen, noe som bidrar til at barn og ungdom får i seg ordentlig mat i skoletiden. I følge en utredning gjort av bl.a Kirkens Bymisjon, fins det ingen hindringer i dagens regelverk mot opprettelse av effektive systemer for å hente inn overskuddsmat. Grønn Ungdom mener effektive matsentraler er essensielt å ta i bruk, så lenge det produseres langt mer mat enn det reelle konsumet.

Maten – et felles gode og ansvar

Grønn Ungdom mener ingen har rett til å sløse med dyrebare felles ressurser. Norge bruker årlig store budsjettmidler til å subsidiere matproduksjon. At en stor del av denne maten går til spille, er et uakseptabelt tap for samfunnet. I en verden med begrensede ressurser og alt for høye utslipp av klimagasser, må vi innføre ordninger som sikrer at mest mulig av maten faktisk blir spist.

Landsmøtet i Grønn Ungdom 2013